

De paradox van de lokale democratie

Janneke Louisa,
gemeentesecretaris Wijk
bij Duurstede

Wat zijn de krachten die bepalen wie er aan het roer van de gemeente staan? Heeft het ook maar iets te maken met de lokale politiek zelf? Deze vragen duiken (weer) bij mij op bij het horen van de fractievoorzitters van de VVD en de PvdA van Venlo, de ochtend na de gemeenteraadsverkiezingen in die stad op 18 november. De VVD is de grootste geworden en nee, het heeft natuúrlijk niets te maken met het feit dat er niet op de PVV gestemd kon worden. De PvdA had verloren, maar ja, de vorige keer hadden ze ook alleen maar gewonnen vanwege het Wouter Bos effect. Het eerste klinkt vol energie en gedrevenheid (kijk ons het eens goed doen!), terwijl de werkelijkheid waarschijnlijk grotendeels elders ligt. Het tweede is waarschijnlijk grotendeels waar (kijk niet naar ons, het is alleen maar toeval geweest!), maar hiermee is de energie en gedrevenheid ver te zoeken.

De kaarten zijn geschud, het pluche verschiet van kleur, maar op basis van wat? Wat zegt dit over onze lokale democratie? Zeker als dan ook nog blijkt dat maar de helft van de mensen de stembus weet te vinden... En wat als een lokale partij veel stemmen krijgt, is dat dan wel vanwege lokale issues of is dat een stem tegen de landelijke politiek? In de media worden lokale verkiezingen, overigens net als Europese, provinciale en zelfs die van Waterschappen, alleen gepresenteerd als graadmeter voor de

landelijke politiek. Het is toch van de zotte dat op de Europese verkiezingsavond de landelijke kopstukken met elkaar in debat gaan? Waar slaat dat op? Dit haalt het democratisch gehalte van de bestuurlaag die het betreft toch alleen (nog verder) onderuit? Je kunt er vergif op innemen dat op 3 maart 2010 dezelfde kopstukken het over de hoofden van onze gemeenten en onze lokale bestuurders heen weer lekker zitten uit te vechten.

En toch... en tóch! Lokaal mag je op basis van dit soort bespiegelingen verkiezingen niet overschatten, het is bepaald niet het democratisch hoogtepunt. Maar welke krachten er ook spelen die niet lokaal zijn, het is wél belangrijk het mechanisme van verkiezingen eens in de vier jaar te laten werken, want soms spelen er ineens zulke lokale issues dat het systeem wel corrigerend werkt. Maar ook als de hele nieuwe ploeg op basis van toeval op de bestuurdersstoel terecht komt, het blijft een impuls voor nieuwe ideeën, nieuwe energie om mee te bewegen met de samenleving. Het pleit er wat mij betreft alleen wel voor om juist lokaal met vele vormen van directe democratie te werken. In die zin kunnen wij juist als ambtenaren het democratisch gehalte van onze gemeente vergroten. Laat de voortdurende dialoog zijn werk doen. Ruim baan dus voor coproductie, interactieve planvorming, wijkgericht werken en burgerpanels. ■

Collega's voor collega's

Dick Bakhuizen,
Barneveld
tel. 0342 - 495320 (werk)
en 033 - 2535798 (privé)

Lex Roolvink,
Rheden
tel. 026-4976218 (werk)
en 06-51987390 (privé)

Leon Bertens,
Reusel - De Mierden
Tel. 0497-650650 (werk)
en 013-5055502 (privé)

Vereniging van
Gemeentesecretarissen

Redactieadres VGS Nieuws
Postbus 30435
2500 GK 's-Gravenhage
tel. 070 - 373 82 61
fax 070 - 363 56 82
e-mail vgs@vng.nl

Colofon

VGS Nieuws is een uitgave van de Vereniging van Gemeentesecretarissen en wordt gratis toegezonden aan de leden van de vereniging. VGS Nieuws komt tot stand in samenwerking met:
Sdu Uitgevers
Postbus 20025
2500 EA Den Haag
Dineke Sonderen, uitgever
Ingrid de Bock, eindredactie

Redactie
Miriam Oosterwijk (Rhenen, hoofdredacteur)
Evelien Blaauw (Skarsterlan)
Florence Eijck (Uitgeest)
Rien Hazebroek (Anna Paulowna)
Janneke Louisa-Muller (Wijk bij Duurstede)
Nico Versteeg (Leusden)
Maaïke de Vries (VGS bureau)

Advertenties
Sdu Uitgevers, Verkoop binnendienst
Postbus 49
2501 CA Den Haag
Tel. 070 - 3780 706 (Asia van der Geest),
fax 070 - 7999 879

Website
www.gemeentesecretaris.nl

Prijs
Jaarabonnement € 71,- excl. btw
VGS Nieuws verschijnt zes keer per jaar

Alle advertentiecontracten worden afgesloten conform de Regelen voor het Advertentiewezen gedeponneerd bij de rechtbanken in Nederland. Een exemplaar van de Regelen voor het Advertentiewezen is op aanvraag kosteloos verkrijgbaar.

© Auteursrecht voorbehouden
ISSN 1380-5398

Nederlandse
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Sdu UITGEVERS

VGS Nieuws wordt mede mogelijk gemaakt door:

PRICEWATERHOUSECOOPERS

BMC advies management

Deloitte.

Bestuursacademie Nederland